

Prediker 3 : 22 (bidstond)

Het is maar het beste blij te zijn in je werk

Lezen: Prediker 3 : 16 – 4 : 6

Tekst: Prediker 3 : 22

Zingen: Psalm 65 : 1

Zingen: Psalm 65 : 5 en 6 (na de lezing)

Zingen: Lied 479 : 1 – 4 (LvK 1973 na de verkondiging)

Zingen: Lied 460 : 1, 2 en 3 (LvK 1973 na de belijdenis)

Zingen: Lied 460 : 4 en 5 (LvK 1973 na de collecte)

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus,

Lekker positief

Lucht en leegte. Dat weten we van de Prediker. Er is geen zin te ontdekken in het vluchtige lege leven. Veel mensen denken dat Prediker een somber mens was. Dat lees je in onze tekst niet. “Zo heb ik vastgesteld, dat het maar het beste is voor een mens dat hij vreugde put uit alles wat hij onderneemt”. Dat klinkt zonnig. Vreugde, een woord dat je nergens zo vaak tegenkomt in de Bijbel, als in het boek Prediker. Wel 17 keer. Hij opent

onze ogen voor de blijdschap van het leven. De vreugde in wat je onderneemt. Je krijgt gewoon zin in het werk, waar we vanavond voor bidden. Prediker weet wat we nodig hebben. Of is het té mooi? Kan hij dit waar maken? Ik hoop dat u met plezier naar het werk gaat. Er hoeft maar één in de kerk te zitten, die het anders beleeft. Komt die vanavond van een koude kermis thuis? Laat Prediker met zijn optimisme geen mensen in de steek?

Makkelijk gezegd?

Staat Prediker midden in het leven? Gelukkig zijn er mensen die het kunnen: genieten van hun werk. Hun werk is hun hobby, en ze krijgen nog geld toe. Maar je wilt ze de kost niet geven, die er tegenop zien als een berg. Ze zijn 's morgens al moe als ze denken aan hun nieuwe werkdag. Voor hen valt er weinig te genieten. Zo eenvoudig is het niet, vreugde putten uit wat de mens onderneemt.

Nu mag je aannemen, dat Prediker dit niet zomaar zegt. Hij gaf zijn ogen de kost. Ik ga even met u naar vers 16. Prediker heeft

iets onder de zon gezien, heel bizar: op **de plaats waar recht** gesproken wordt, (vrouw Justitia, geblinddoekt) heerst onrecht. Gerechtelijke dwalingen, er worden vandaag de dag boeken over geschreven. Juist daar, waar het recht veilig moet zijn, wordt het verkracht. Dat gaat altijd ten koste van mensen. Als het bij de rechtbank zo gebeurt, zal het dan op andere plekken beter zijn? **Witwaspraktijken** bij banken, fraude bij de politie, in gemeenteraden, en landelijk bestuur. Is er een plek waar het recht veilig is? De kerk misschien? Prediker leefde binnen de kerk, Gods volk. Hij heeft veel gezien wat niet door de beugel kon. Hoeveel kerkmensen lijdten niet onder wat hen aangedaan is. Onrecht is overal. Je voelt je buitengesloten, je merkt dat er over je gepraat is op een niet zo fijne manier, ze komen niet bij jou om te horen hoe het echt zit, maar hebben hun oordeel al klaar. Oneerlijk. Het kan een mens bitter maken. Je wordt moedeloos, boos. Van alles heb je eraan gedaan, het wordt maar niet beter. Je ligt er wakker van, het zuigt je leeg. Je kunt er je werk haast niet meer door doen. Zeker als het onrecht zich afspeelt op de werkvloer. Daar gaat het over in

Prediker 4 : 4 Hij heeft vastgesteld dat alles wat een mens bereikt het resultaat is van zijn afgunst op een ander. Daar is Prediker helemaal niet zo positief over wat we ondernemen. Jaloezie op het werk. Dat geeft nogal eens scheve situaties. Het onrecht krijgt alle kansen. De één dringt voor bij de ander. Je collega heeft een wit voetje bij de baas gehaald, kan veel gemakkelijker een dag verlof krijgen. Voor hem zijn de leuke opdrachten, en jij mag de rotklusjes opknappen. Gaat er ergens wat verkeerd wordt er altijd jouw kant op gekeken, altijd ben jij de boosdoener, die ander kan geen kwaad doen. Dat ervaar je als onrecht. Je loopt er elke dag tegenop. Je gaat tenslotte met lood in de schoenen naar je werk. Geen wonder dat er veel mensen overspannen of met een 'burn out' thuis zitten. Dat heeft lang niet altijd te maken met drukte, met het vele werk maar met dit soort dingen: een verziekte sfeer, een bedorven werkklimaat, sluipend onrecht. Het is niet meer te verdragen. Je haakt af. Onrecht raakt je op de een of andere manier heel diep. Alles komt in opstand. Onrecht, zonder er iets tegen te kunnen doen, is verschrikkelijk. Het zit je als een mes in je buik.

Een zeurende pijn die je mentaal kapot maakt. Wat is dit voor een corrupte wereld, waarin mensen op grote schaal beschadigd worden tot in het diepst van hun ziel.

Dan is de Prediker te optimistisch: het is het beste voor een mens dat hij vreugde put uit wat hij onderneemt. Het is misschien wel zo. Maar het klinkt onbereikbaar ver weg. Dit is niet te pakken.

Prediker heeft dat allemaal wel gezien. Hij heeft gezien hoe mensen er onder lijden. Hoe kunnen we dat rijmen met onze tekst? Hij laat mensen ermee zitten. Zij moeten het maar dragen. Is dat de boodschap vanavond? Daar voel ik mij als predikant erg ongemakkelijk bij. Dat ik tegen u moet zeggen: “zo zit het leven nu eenmaal in elkaar. Ik kan u ook niet beloven dat het beter wordt. Gewoon blijven doorgaan, werk je er maar doorheen, door de problemen. Anders wordt het toch niet. Je kunt toch ook moeilijk hele dagen thuis blijven en op de bank zitten, een mens moet wat: aan de slag dus maar weer, Er moet ook nog een keer brood op de plank komen, je hebt gewoon geen keus”. Als Prediker dit bedoelt met zijn tekst, dan

was ik vanavond niet de preekstoel op gegaan. Of eh, nee dan had ik natuurlijk een andere tekst gekozen. Hoe kan er nou zo'n gemakkelijke tekst in de Bijbel staan, die mensen zo in de steek laat. Ik kan me dat niet indenken. Ik kan dat van God niet begrijpen.

Laten wij dan in elk geval wel recht doen aan de Prediker. Hij pakt mensen in hun nood bij de hand, en brengt ze bij God.

Vers 17: God zal zowel de rechtvaardigen als de goddelozen aan zijn oordeel onderwerpen..." God ziet alles. Prediker zegt nu: ik laat de mensen er niet mee zitten. Ik wijs ze een weg, laat ze hun problemen bij God neer te leggen. Mee daarom zitten wij hier van avond in de kerk. Dat kan soms de enige weg zijn. Je hebt er alles aan gedaan, wat je kon. Soms helpt het. Op een goede dag worden dingen uitgepraat. Er zit niet langer ruis op de lijn. Je begrijpt wat er mis ging, en samen word je het eens over verbetering van de communicatie. Je kunt weer door één deur met je collega. Maar het kan ook anders: je werkgever wil het niet zien, onderhandelingen lopen vast. Leg het dan bij God neer, zoek rust bij Hem. Die weg houdt Prediker duidelijk

open. Er komt een moment, dan wordt alles recht gezet. Als Christus komt. Die kon het niet verdragen, hoe mensen met elkaar omgaan. Maar Hij heeft het wel gedragen. Wat is Hem veel onrecht aangedaan. Hij heeft er onder geleden en is eraan gestorven. Hij weet hoe het voelt, onrecht. Tot diep in zijn ziel. Niet begrepen worden, In de rechtszaal van Kajafas. In de nacht van het verraad. Het was zo oneerlijk, wat Hij heeft mee gemaakt. Hij snapt het. Als geen ander. Hij staat naast je. Kan troosten. Als jij je moe voelt, bid Hem om kracht. Vers 17 zegt: “er is bij hem voor alles wat gebeurt een tijd en een plaats”. Ook tijd voor recht, genoegdoening. Zijn tijd komt nog! Dát kan je overeind houden. Heb geduld. Alles zal terecht komen.

Ja, en als ik dat zo sta te zeggen, denk ik: is dit het nou? Moet je hier nu mee naar je werk toe? Roept het bij u niet iets op van: het zal allemaal wel. Het blijft toch te gemakkelijk?

We kunnen niet zonder het tweede deel van de tekst. Het klinkt wat raadselachtig.

Geniet van je deel

Wat vinden we van die woorden: wie zal hem (de mens) van iets laten genieten na zijn dood? Valt je dat niet rauw op je dak? Na de dood is er toch juist veel te genieten? Daar geloven we in. Daar vinden we onze troost bij. Onze geliefden die zijn gestorven hebben het goed. Heel goed. Daar doen we niks van af. Niemand, geen dominee en geen bijbelse Prediker pakt dat van ons af. Ik zou niet durven. Ik zou het ook niet mogen. Als u goed meeleeft, dan weet u dat dit het evangelie is dat graag en vol overtuiging onder ons wordt verkondigd. De christelijke prediking is vol uitzicht en verwachting. We mogen genieten van wat er komt na het sterven. Ik zou me geen raad weten als ik dit niet meer mag zeggen bij een sterfbed. En niet alleen dan. Is het hele leven niet doortrokken van bemoedigingen. Zo van: het is nú wel heel erg, wat je mee moet maken, maar het komt weer goed, je zult er later over heen groeien, eenmaal zal alles duidelijk zijn. Als we toch geen verwáchting hadden, wat hebben we elkaar dan nog wel te zeggen. Zonder hoop heeft het leven geen zin. Als we niet samen naar de Wederkomst mogen kijken, doek dan de kerk maar op.

Ik geef toe: je komt er niet met bemoedigingen als: “Kijk eens, wat je na alle verlies nog overhoudt”, “kijk eens naar anderen die er slechter aan toe zijn”...doekjes voor het bloeden. Daar help je mekaar niet verder mee. Het wanhopige van dit leven valt niet mooier te maken. Het is gewoon soms ontzettend rot op je werk. Redt je het met: “joh er komt een tijd, dat dit over is, misschien wordt het morgen beter...”.

Hoe zouden we dat ervaren? Al die vertroosting, met de beste bedoelingen. Zou uw prediker daar mee weg komen? Mag hij u zo achterlaten met de woorden: “kijk eens naar een ander”?

Ik denk: de bijbelse Prediker voelt het probleem haarscherp aan. “Wie zal hem van iets laten genieten na zijn dood?” Er zijn mensen die hierop zeggen: niemand! Er valt niets te genieten na de dood. We halen er hier uit, wat we nú halen kunnen.

Genieten, er een groot feest van maken. Zonder rem.

Onbegrensd. Een actueel thema. Een bekende schrijver heeft een boek geschreven: **Borderline times**. Grenzeloze tijden.

Waarin je al je mogelijke best doet, om alles binnen te halen,

wat binnen handbereik komt, en dan nog weer verder, eindeloos genieten. Moet je daar geen vrij voor hebben? Vrij van je werk? Veel vakantie? Lange intensieve weekenden? Je werk komt pas op de zoveelste plaats. Voor heel wat mensen is het een noodzakelijk kwaad.

Dat bedoelt Prediker dus niet. Hij leert ons, om het beste niet uit te stellen tot later. Vandaag blij zijn in je werk, is beter dan zeggen: straks, na mijn pensioen, dán komt de tijd van het genieten. Nog éven doorzetten op mijn werk, over drie weken heb ik vakantie. Blij zijn uitstellen, niet doen. Wie zegt eigenlijk dat jij je pensioen zult halen? Al zijn levensdagen had hij hard gewerkt voor een mooie ouwe dag, maar hij heeft er niet van mogen genieten. Door een ernstige ziekte, of door dat de dood te vroeg kwam. Blij zijn met je werk...de mooie dagen vallen niet alleen in het weekend, of de vakantie. Probeer voldoening te vinden in wat je dagelijks doet. Dat is niet zo vreemd, die gedachte. Het is toch een schrikbeeld als je na je ontslag hele dagen achter de geraniums moet zitten. Het leven is zo leeg, ik zie bijna geen mens meer, ik mis de collega's op het werk. Dáár

heb je het. Vreugde vinden op je werk, dat is niet vreemd. Stel je vreugde niet uit, maak je blij in het nu, in je werkzame leven. Het zou toch zonde zijn, als je geen ruimte voor die vreugde zou hebben. Het komt zelfs je werk ten goede. Te zien in de serie te zien over de Kennedy's. Wat mij daarin trof: **John F. Kennedy**, president van Amerika, de agenda overvol, met alle spanning die zijn hoge ambt meebracht, vond rust en kracht in zijn gezin. Als hij op het buitenverblijf van de familie was, gaf hij zich daar helemaal aan over: genieten van zijn kinderen, sporten, samen eten. Dat genieten kwam hem niet aanwaaien. Hij concentreerde zich daar bewust op: deze uren, deze dagen zijn helemaal voor mijn gezin, ik vergeet het Witte Huis, mijn ambtswoning. Hij stelde niet uit tot later, na zijn ambtsperiode. Dat zou niet voor hem weg gelegd zijn. Hij heeft dat nooit gehaald. Dat is wat Prediker bedoelt. Kennedy verzamelde in die uren kracht voor zijn werk. Om fris te zijn, wijsheid van adviseurs te zien en toe te passen, om het goede van zijn werk te zien. Dat was zijn deel. Zo is jou je werk toebedeeld. Niet dat je geen andere baan mag zoeken...God

schuift je ook via sollicitatieprocedures jouw nieuwe deel toe. Dat kan verfrissend werken, nieuwe arbeidsvreugde. Velen hebben dat nodig, en varen er wel bij. **Genieten** van dit moment. Het gevoel dat je bezig was in dienst van je Schepper. Je hebt een pittige klus afgerond. Je hebt de HERE gediend. Je had zélf niet eens zo goed door misschien wat de zin van die dag was, misschien voelde je je wel helemaal niet nuttig. Klopt dat gevoel? We zitten in de kerk, en je kunt je afvragen: wat levert het allemaal op, wat blijft er van hangen vanavond, na een drukke werkdag? Staat u mij toe, zullen we ons verheugden op dit moment? God dienen. Voor Hem bezig zijn. Denken: het is goed zo. Bidden dat God het gebruikt, er iets moois mee doet. Dat kun je activeren. Leef ernaar. Bewust. Er zijn mensen die nooit een bloem ruiken, een vogel horen zingen. Dat kun je leren. Genieten van wat God geeft. Wees blij met mensen om je heen, soms moeilijk maar wat heb je er aan gedaan? Vergeet de vreugde niet, als een geschenk uit Gods hand te ontvangen. Laten we op die toonhoogte vanavond bidden. Amen.

